

5.4.4 Når et udkast til europæisk retsakt forelagt af Kommissionen som indehaver af initiativretten og vogter af almenvellets interesse strander, bør Rådet over for borgerne forklare, hvorfor projektet er kørt fast og retfærdiggøre det.

5.5 Troværdig og sammenhængende information

5.5.1 EØSU opfordrer medlemsstaterne til at udvikle løbende, målrettede oplysningskampagner om landvindingerne i den europæiske integrationsproces og EU's merværdi, og allerede i folkeskolen at starte med at undervise i »EU-medborgerskab«. For at gøre en sådan undervisning troværdig og undgå, at den sidestilles med propaganda, bør man inddrage hele viften af civilsamfundsorganisationer, så indholdet af politikkerne kan diskuteres på et konkret plan. Kommissionen spiller ligeledes en afgørende rolle med hensyn til at sikre sammenhæng på EU-plan i de forskellige oplysningsindsatser. I den sammenhæng bør Kommissionen så vidt muligt bestræbe sig på at forsvare EU's politikker og mekanismer og ikke blot forholde sig neutral.

Bruxelles, den 17. maj 2006

6. Fremme indgåelsen af en ny pagt mellem EU og dets borgere

6.1 Ved at underskrive og ratificere EU-traktaterne har alle EU-medlemsstaterne frivilligt forpligtet sig til at deltage i en integrationsproces, der sigter mod en stadigt tættere sammenlutning mellem EU's folk.

6.2 Tænkepausen bør ikke alene gøre det muligt at finde en vej ud af det nuværende institutionelle dødvande, men bør ligeledes og frem for alt bruges til at fremme skabelsen af en ny konsensus om dels målsætningerne for integrationen dels et realistisk, men ambitiøst politisk projekt, som kan få borgerne til at drømme om et Europa, der rent faktisk ikke blot bringer fred, men også velfærd og demokrati. At give det europæiske projekt ny troværdighed og integrationsprocessen ny legitimitet er i virkeligheden en nødvendig betingelse for at komme igennem den identitetskrise, som EU aktuelt befinder sig i.

Anne-Marie SIGMUND

Formand for

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om Forslag til Rådets beslutning om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik

KOM(2006) 32 endelig — 2006/0010 (CNS)

(2006/C 195/18)

Rådet for Den Europæiske Union besluttede den 10. februar 2006 under henvisning til EF-traktatens artikel 262 at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til EØSU's Faglige Sektion for Beskæftigelse, Sociale og Arbejdsmarkedsmæssige Spørgsmål og Borgerrettigheder, som udpegede Wolfgang Greif til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 3. maj 2006.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 427. plenarforsamling den 17. og 18. maj 2006, mødet den 17. maj 2006, følgende udtalelse med 91 stemmer for og 1 hverken for eller imod:

1. Kommissionens forslag til beslutning

1.1 I begyndelsen af 2006 forelagde Kommissionen et forslag til Rådets beslutning om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik i 2006.

Her foreslås det, at de retningslinjer for 2005-2008, der blev vedtaget i 2005, opretholdes i uændret form, og at medlemsstaterne opfordres til at fortsætte deres arbejdsmarkeds- og beskæftigelsespolitik i overensstemmelse med de deri fastsatte prioriteter.

1.2 Med dette forslag til beslutning følger Kommissionen den nye styringscyklus i forbindelse med reformen af Lissabonstrategien, ifølge hvilken de vedtagne retningslinjer for beskæftigelsespolitikken og de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik bør gennemrevideres i en integreret pakke og kun hvert tredje år.

1.3 For så vidt angår 2006 giver medlemsstater i Rådet dermed også afkald på muligheden for at foretage eventuelle nødvendige tilpasninger i de mellemliggende år.

Forud for sit forslag til beslutning havde Kommissionen i den årlige statusrapport og i den fælles rapport om beskæftigelsen forelagt en evaluering af medlemsstaternes nationale reformprogrammer, der blev præsenteret i efteråret 2005.

2. EØSU's bemærkninger

2.1 I sin udtalelse om vedtagelsen af retningslinjer for beskæftigelsen (2005-2008) ⁽¹⁾ bifaldt EØSU denne nye integrerede strategi samt den flerårige cyklus, men understregede samtidig bl.a.

- at der på visse områder savnes sammenhæng mellem de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik og retningslinjerne for beskæftigelsespolitikken;
- at strategien kun kan være effektiv, hvis medlemsstaterne tager forpligtelserne alvorligt og gennemfører de aftalte prioriteter på nationalt plan;
- at der må sikres en reel inddragelse af parlamenterne, arbejdsmarkedsparterne og civilsamfundet i alle faser af den beskæftigelsespolitiske koordinering.

2.2 Derudover gjorde EØSU opmærksom på, at der ved udarbejdelsen af retningslinjerne for 2005-2008 var behov for tilpasninger, navnlig i form af en opprioritering af følgende områder:

- en strategi til bedre integration af unge på arbejdsmarkedet, navnlig med henblik på at sikre dem deres første job med fremtidsperspektiver;
- foranstaltninger vedrørende overgangen til en vidensbaseret økonomi, navnlig for at forbedre kvaliteten af arbejdspladserne og arbejdsproduktiviteten;
- hensynet til ligestilling mellem kønnene på beskæftigelsesområdet og i den sammenhæng også indsatsen for at sikre bedre forenelighed mellem arbejde og familieliv;
- fremhævelse af den udfordring, der ligger i den erhvervsaktive befolknings aldring, og
- behovet for i højere grad at bekæmpe diskrimination på arbejdsmarkedet baseret på alder, handicap eller etnisk oprindelse.

2.3 EØSU er enig i konklusionen i *Cambridge Review Reports* af gennemgangen af de nationale politikker, der beskrives i de beskæftigelsespolitiske kapitler i de nationale handlingsplaner for 2005. Her vurderes det på Kommissionens vegne, at en lang række medlemsstater generelt ikke har prioriteret de i punkt 2.2 omtalte horisontale temaer højt nok, selv om der i de enkelte tilfælde henvises til nogle specifikke foranstaltninger.

I betragtning af, at der i mange medlemsstater kun er sket en ubetydelig forbedring af beskæftigelsessituationen, og at retningslinjerne stadig ikke er gennemført på nationalt plan, anser EØSU det for meget vigtigt, at der i de årlige henstillinger til medlemsstaterne lægges særlig vægt på disse områder, og at der i givet fald også foretages nødvendige tilpasninger af de flerårige retningslinjer.

⁽¹⁾ EØSU's udtalelse af 31. maj 2005 om »Forslag til Rådets beslutning om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker (ifølge traktatens artikel 128)« (ordfører: Henri Malosse) (EUT C 286 af 17.11.2005).

2.4 Her tænkes der navnlig på den udbredte mangel på eksplicitte og bindende beskæftigelses- og arbejdsmarkedspolitiske målsætninger på europæisk plan.

- I og med at konkrete og kvantificerede mål er blevet reduceret til referenceværdier, er der med vedtagelsen af retningslinjerne for 2005-2008 sket et retningssskift i forhold til den hidtidige praksis i den europæiske beskæftigelsesstrategi, som gik ud på at pålægge medlemsstaterne entydige forpligtelser inden for klare rammer.
- Tanken var, at hver medlemsstat i stedet efter høring af det nationale parlament og arbejdsmarkedets parter skulle opstille egne mål til gennemførelse af retningslinjerne på nationalt plan inden for rammerne af de nationale reformprogrammer, der skal udarbejdes.

2.5 EØSU henviste allerede for et år siden til, at dette kan føre til en yderligere svækkelse af medlemsstaternes forpligtelse til på nationalt plan at gennemføre prioriterede foranstaltninger, der er aftalt på EU-plan, eftersom medlemsstaternes beskæftigelsespolitiske foranstaltninger ikke i samme grad som tidligere kan måles i forhold til konkrete og kvantificerede europæiske målsætninger.

Et år senere bekræftes denne bekymring — navnlig med hensyn til tendensen til at slække på princippet om bindende mål — nu stort set, som det også fremgår af en første gennemlæsning af beskæftigelsesdelen i de nationale reformprogrammer, medlemsstaterne har fremlagt. Som det allerede forlyder fra mange forskellige kilder er en lang række af de nationale reformprogrammer, der er sendt til Kommissionen, ikke særlig ambitiøse for så vidt angår en beskæftigelsespolitik, der respekterer arbejdstageres rettigheder og forpligtelser:

- for det første præsenteres, i lighed med de foregående år, ofte igangværende foranstaltninger, som i forvejen stod på den nationale regerings dagsorden,
- for det andet mangler der i mange nationale reformprogrammer konkrete oplysninger om hvornår, hvorledes, med hvilke midler og af hvem de skal implementeres.

I lyset af medlemsstaternes forskellige arbejdsmarkedspolitiske strukturer og problemer er det i princippet hensigtsmæssigt med en vis fleksibilitet i forbindelse med gennemførelsen af retningslinjerne. Så længe de i punkt 2.4 nævnte betingelser gælder, er det vigtigt at undgå, at den nye Lissabon-strategis mål udvandes ved ikke at gøre dem konkrete nok.

2.6 EØSU går derfor ind for effektive foranstaltninger, som forbedrer de fremtidige nationale programmer på en sådan måde, at de bliver mere bindende med hensyn til tidsfrister og ansvar, og så vidt muligt hviler på et tilstrækkeligt finansielt grundlag.

De nationale reformprogrammer indeholder i de fleste tilfælde udelukkende nationale forpligtelser i forhold til de overordnede Lissabon-mål på beskæftigelsesområdet (den samlede beskæftigelse, kvinder, ældre). EØSU opfordrer til, at der opstilles yderligere konkrete mål, f.eks. i forbindelse med bekæmpelse af

ungdomsarbejdsløshed, fremme af ligestilling og livslang læring, støtte til handicappede ⁽²⁾ samt udvidelse af børnepasningsfaciliteter og ressourcer til en aktiv arbejdsmarkedspolitik — kun få medlemsstater har fremsat ambitiøse forslag på dette område.

Der må derfor gøres et ihærdigt forsøg på endnu engang at sætte fokus på europæiske mål og inkorporere dem i retningslinjerne.

2.7 EØSU har endvidere henvist til, at nøglen til de nationale reformprogrammets succes er størst mulig inddragelse af alle relevante samfundsmæssige aktører, herunder navnlig arbejdsmarkedets parter, i alle faser af processen.

I den forbindelse beklager EØSU, at der i forbindelse med udarbejdelsen af de nationale handlingsplaner ikke har været den nødvendige høring af arbejdsmarkedsparterne og ej heller en egentlig debat med civilsamfundet. Dette skyldes ikke mindst den meget stramme tidsplan for udarbejdelsen af reformprogrammerne, som det også pointeres i Beskæftigelsesudvalgets analyse af landerapporterne i *Cambridge Review Report*.

EØSU mener, at en sådan inddragelse af alle relevante samfundsmæssige aktører er en forudsætning for bl.a. at forene fleksibilitet på arbejdsmarkedet med omfattende jobsikkerhed via arbejdsmarkedspolitikken.

EØSU anser den manglende inddragelse af civilsamfundet for at være en af grundene til, at der i de fleste medlemsstater har været gjort så lidt for at inddrage søjlen »social sikring«.

2.8 I den forbindelse må det også pointeres, at de fleste reformprogrammer ikke i tilstrækkelig grad tager hensyn til det nødvendige i ud over strukturelle reformer på arbejdsmarkedet at iværksætte efterspørgselsorienterede foranstaltninger til fremme af vækst og beskæftigelse. I den seneste tid har EØSU gentagne gange henvist til, at dette kræver en sund makroøkonomisk kontekst på europæisk og nationalt plan.

I mange medlemsstater vil en mærkbar forbedring af beskæftigelsessituationen ikke kunne opnås uden et vedvarende konjunkturopsving. For fuldt ud at udnytte potentialet for vækst og fuld beskæftigelse må der sikres passende rammevilkår, som både fremmer den eksterne og interne efterspørgsel. Kun få medlemsstater lægger tilstrækkelig vægt på økonomiske incitament i deres reformprogrammer.

2.9 EØSU har endvidere flere gange understreget, at beskæftigelsespolitiske tiltag ikke vil lykkes, medmindre der afsættes tilstrækkelige finansielle midler hertil på nationalt og europæisk plan. De relevante prioriteter må derfor inkorporeres i budgetplanlægningen. Også her afslører *Cambridge Review* et misforhold i de fleste medlemsstater mellem forslag til arbejdsmarkedspolitiske initiativer og manglende budgetmæssig dækning.

Det er f.eks. nødvendigt at øge det budgetmæssige spillerum for passende investeringer i infrastruktur i medlemsstaterne. De nationale reformprogrammer bør så vidt muligt udformes på en sådan måde, at de fører til et program til fremme af økonomien, der koordineres på europæisk plan. Offentlige investeringer er et vigtigt led i en sådan indsats. I den forbindelse må den omfattende nedskæring af midler til TEN-projekter, som fremgår af det kommende EU-budget, undgås ved at omfordele midler.

EØSU opfordrer til, at der i den konkrete udformning af de finansielle overslag for perioden 2007-2013 tages hensyn til disse og andre vækst- og beskæftigeshæmmende begrænsninger.

3. Opfølgning

3.1 EØSU appellerer til, at der i forbindelse med gennemførelsen af de nationale reformprogrammer i medlemsstaterne og de kommende års efterlevelse af retningslinjerne for beskæftigelsespolitikken lægges behørig vægt på princippet om deltagelsesdemokrati. Dette er nødvendigt for at opnå de hårdt tiltrængte fremskridt inden for Lissabon-processens beskæftigelsespolitiske søjle.

3.2 EØSU gentager i den sammenhæng sit tilbud om fremover at spille en aktiv rolle sammen med de nationale økonomiske og sociale råd og lignende organer, navnlig i forbindelse med overvågningen af medlemsstaternes effektive anvendelse af retningslinjerne.

3.3 De nødvendige tilpasninger af retningslinjerne, der må foretages i de kommende år, overvejer udvalget at behandle i en særskilt initiativudtalelse.

Bruxelles, den 17. maj 2006

Anne-Marie SIGMUND

Formand for

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

⁽²⁾ EØSU's udtalelse af 20.4.2006 om »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Handicappedes situation i det udvidede EU – handlingsplan 2006-2007« (ordfører: Tatjana Greif).